

*Науковий доробок
Петра Спиридоновича
Білярського:
до 200-річчя видатного філолога-
славіста і професора*

Уклад. Ложешник А. С.

Петро Спиридонович Білярський народився 19 липня 1819 р. у Спаському повіті Казанської губернії у родині священника. Освіту він отримав у Казанській духовній академії та Московській духовній академії, яку закінчив у 1838 р. зі ступенем кандидата. Після закінчення академії його було призначено на посаду наставника Пермської семінарії, але за станом здоров'я від призначення він відмовився.

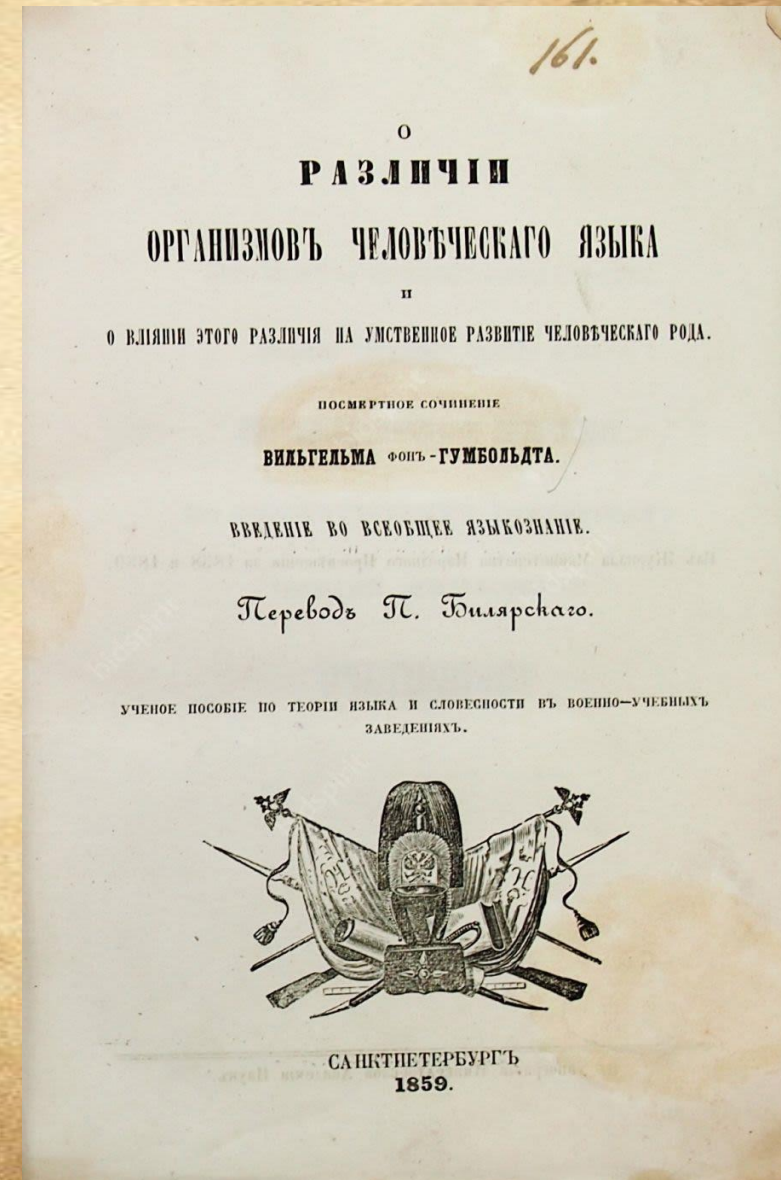
У 1840 р. П. С. Білярський звільнився від духовного звання і в 1844 р. переселився до Петербургу.

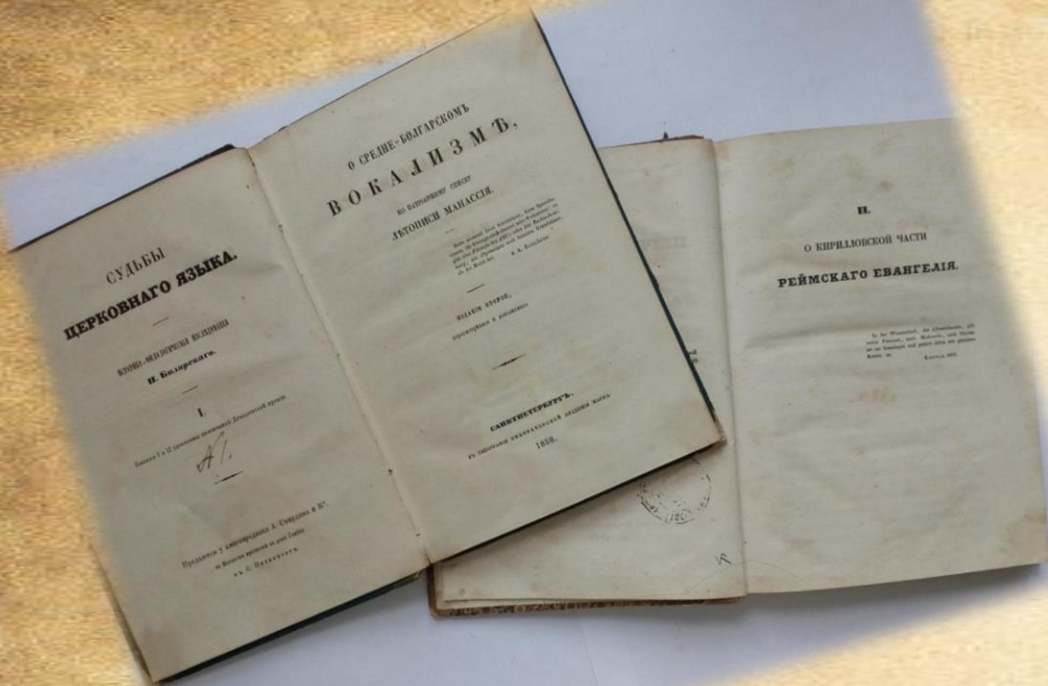
*Петербурзький період
наукової діяльності
Петра Спиридоновича
Білярського
(1844-1865 рр.)*

До числа значних робіт Петра Спиридоновича Білярського цього періоду відносяться: наукова праця «Очерк биографии академика Круга», та переклад книги В. Гумбольдта «Введение во всеобщее языкознание».

Билярский П. С. Очерк биографии акад. Круга / П. С. Билярский // Журн. М-ва нар. просвещения. – 1849. – № 11, отд. 5. – С. 9–40 ; № 12. – С. 41–78. **206/28**

Гумбольдт В. фон. О различии организмов человеческого языка и о влиянии этого различия на умственное различие человеческого рода : введ. во всеобщее языкознание : учеб. пособ. по теории языка и словесности в воен.-учеб. заведениях / В. фон. Гумбольдт ; пер. П. С. Билярский. – СПб. : тип. Имп. акад. наук, 1859. – 366 с.

Билярский П. С. Судьбы церковного языка. Историко-филологические исследования / П. С. Билярский. – 2-е изд. – СПб. : в тип. Имп. акад. наук, 1858. – Ч. 1 : О среднеболгарском вокализме по патриаршему списку. Летописи Манассия. – 143 с. **21-в/303**

Билярский П. С. Судьбы церковного языка. Историко-филологические исследования / П. С. Билярский. – 2-е изд. – СПб. : в тип. Имп. акад. наук, 1858. – Ч. 2 : О кирилловской части Реймского евангелия. – VII, 283, IV с. **21-в/303**

У 1847–1848 рр. П. С. Білярський опублікував двотомну працю «Судьбы церковнославянского языка».

Метою даної роботи вченого стала спроба довести, що болгарські книжники ще в XIV ст. володіли церковнослов'янською фонетикою, що орфографічні ухили в болгарських списках, які зустрічалися раніше, тільки в XIV ст. досягають такої виразності, в якій можна визнати особливість новоболгарського наріччя. Основна частина роботи – аналіз голосних звуків, особливостей їх вживання, збереження або випадіння в певних позиціях.

На думку В. І. Григоровича, це дослідження повинно було стати наріжним каменем в історії болгарської словесності.

Обидві частини книги «Судьби церковнославянського язика», після рецензії видатного філолога, основоположника вітчизняного слов'янознавства, член-кореспондент Німецької Академії наук та академіка Петербурзької академії наук О. Х. Востокова, були удостоєні Демидівської премії.

Востоков Олександр Христофорович

Медаль лауреата Демидівської премії

У 1850 р. Петра Спиридоновича призначили протоколістом загальних зборів четвертого, п'ятого та межового департаментів Сенату. Поєднання служби та наукової діяльності погіршували його здоров'я, почали проявлятися перші симптоми сухот.

У 1856 р. він став головним наставником-спостерігачем викладання російської мови та словесності у військово-навчальних закладах.

Саме тут вченому вдалося надати викладанню правильного і систематичного характеру, посилити історичний елемент у противагу традиційним схоластичним способам навчання риторики та піїтики.

ЖУРНАЛЪ

МИНИСТЕРСТВА
НАРОДНАГО ПРОСВѢЩЕНІЯ.

№ 89.

ЧАСТЬ LXXIII.

САНКТ-ПЕТЕРБУРГЪ,

въ типографіи Императорской Академіи Наукъ.

1852.

206
28.

V.

ИСТОРІЯ ПРОСВѢЩЕНІЯ

И ГРАЖДАНСКАГО ОБРАЗОВАНІЯ.

КОШТАРЪ (*).

Коштаръ, Хранитель Вѣнской Придворной Библіотеки, родился 23 Августа 1780 года и, по туземному обычаю назывался при Св. Крещеніи именемъ Салата, празднуемаго въ одинъ изъ предыдущихъ или слѣдующихъ дней, нареченъ Вароломеемъ. Имя это, замѣчу мимоходомъ, въ устахъ Краицевъ гораздо короче, хотя трудно понять, какимъ образомъ изъ Вароломея вышло: Ервей, Ярвей, Арвей и даже Арихъ; но, съ другой стороны, нѣтъ никакого повода подозрѣвать въ этихъ формахъ произвольную замѣну Христіанскаго имени Нѣмецкимъ: Арихъ, подобно тому, какъ имя— Альбертъ употребляютъ вмѣсто Чеш-

(* Замѣтательно совершенно изъ предпринятаго извѣстнымъ Славяно-гоуъ Фр. Милосевичемъ изданія: «Slavische Bibliothek oder Beitrage zur slavischen Philologie und Geschichte», Praha LXXXIII. Omd. V.

Биларский П. С. Копитар / П. С. Биларский // Журн. М-ва нар. просвещения. – СПб., 1852. – Ч. 73, №1, отд. 5. – С. 1–14. 206/28

II.

СЛОВЕСНОСТЬ, НАУКИ И ХУДОЖЕСТВА.

О ПРЕБЫВАНІИ

ПЕТРА ВЕЛИКАГО ВЪ ПАРИЖѢ,

ВЪ 1717 ГОДУ.

изъ записокъ герцога де-сенъ-симона (*).

Петръ I, царь Московскій, какъ у себя дома, такъ и во всей Европѣ и въ Азіи, приобрѣлъ такое громкое и заслуженное имя, что я не возьму на себя изобразить его великаго и славнаго государя, равнаго величайшимъ мужамъ древности, диво своего вѣка, диво для вѣковъ грядущихъ.

(* Глава СДКXVII изъ 38 тома его Mémoires complets et authentiques (Paris 1823). Съ аналитическимъ сокращеніемъ это глава напечатана была въ С. Петербургскихъ Вѣдомостяхъ 1829, № 91. «Журналъ путешествія во Францію и пребыванія въ Парижѣ Петра Великаго въ Отечественныхъ Дѣлахъ» 1822 г. (часть 12, стр. 145–166 и 312–328), принадлежатъ другому автору.

ЖУРНАЛЪ

МИНИСТЕРСТВА

НАРОДНАГО ПРОСВѢЩЕНІЯ.

№ 89.

ЧАСТЬ LXXXIX.

206
28.

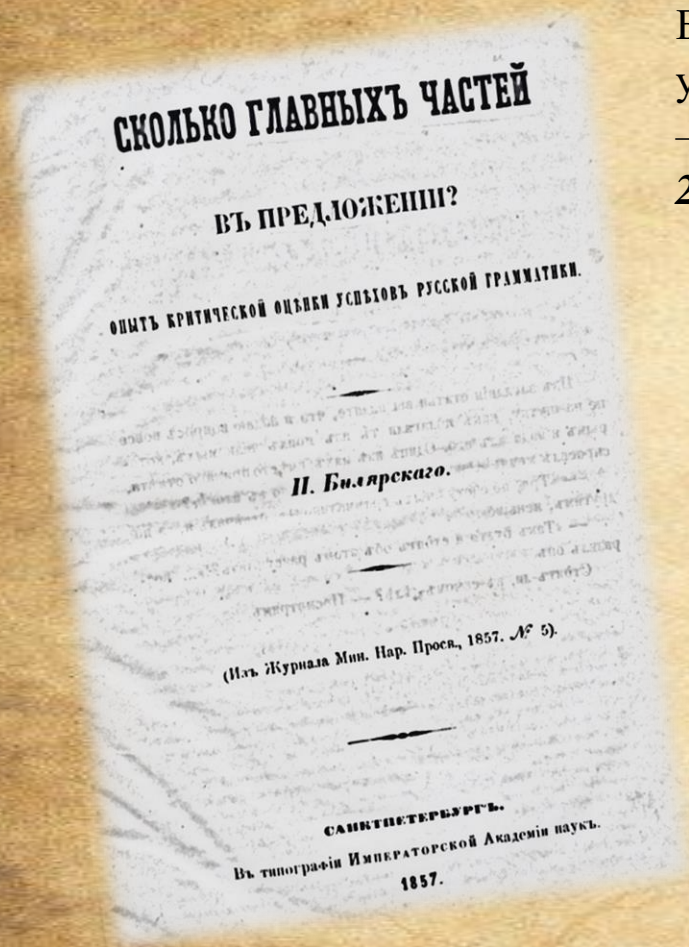
56

САНКТ-ПЕТЕРБУРГЪ,

въ типографіи Императорской Академіи Наукъ.

1856

Биларский П. С. О пребывании Петра Великого в Париже в 1717 году : из записок герцога Де-Сен-Симона / П. С. Биларский // Журн. М-ва нар. просвещения. – СПб., 1856. – Ч. 89, №1, отд. 5. – С. 1–24. 206/28

Билярский П. С. Сколько главных частей в предложении? Опыт критической оценки успехов русской грамматики / П. С. Билярский. – СПб. : в тип. Имп. акад. наук., 1857. – С. 265–302. – Отд. отд.: «Журнал Министерства народного просвещения» (1857, №5) 28/85

Основною метою даного наукового дослідження професора П. С. Білярського було показати звільнення викладання граматики від механічних прийомів. Він намагався встановити зв'язок між мовою та мисленням.

На його думку, мова дає засіб розрізняти та розподіляти те, що існує в природі й уявляється злитим. Чим точніше і тонше різняться та розподіляються у мові поняття, тим багатше наше мислення і тим точніше його аналіз.

О. І. Маркевич у свій час відзначав книгу, як одну із найцінніших праць з історії російської та слов'янських мов.

У 1860 р. вченого обрали ад'юнктом Академії наук по відділу російської мови та словесності і, бажаючи цілком віддатися науковій діяльності, і, крім того відчуваючи занепад сил, він відмовився від посади головного спостерігача, але ніколи не відмовляв у порадах та сприянні.

11 січня 1863 р. він отримав звання екстраординарного академіка, а також його призначили членом правління Академії наук.

БЕККЕРЪ И ГУМБОЛЬДТЪ,
КАКЪ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ДВУХЪ ПРОТИВОПО-
ЛОЖНЫХЪ НАЧАЛЪ ЯЗЫКОУЧЕНЯ.

И. БИЛЯРСКАГО.

САНКТ-ПЕТЕРБУРГЪ.
ВЪ ТИПОГРАФИИ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМИИ НАУКЪ.
1861.

Биллярский П. С. Беккер и Гумбольдт, как представители двух противоположных начал языкоучения / П. С. Биллярский. — СПб. : в тип. Имп. акад. наук, 1861. — 79 с. 21/597

БЕККЕРЪ И ГУМБОЛЬДТЪ.

§ 1. ИСХОДНАЯ ТОЧКА И МЕТОДЪ ФИЛОСОФСКОГО ИЗСЛѢДОВАНІЯ
ЯЗЫКА.

Беккеръ, приступая къ развитію своей системы, всего прежде различаетъ два состоянія языка, разумѣя во 1-хъ языкъ въ смыслѣ дара слова въ самомъ его употребленіи, какъ отправленіе человѣческой природы, и во 2-хъ какъ совокупность всего, что производится этой способностью, какъ готовый продуктъ ея дѣятельности. Но существо каждаго предмета — продолжаетъ Беккеръ — вѣрно познается лишь тогда, когда бываетъ дознано, какъ онъ произошелъ: слѣдовательно, чтобы понять существо языка, надобно разсмотрѣть его, какъ отправленіе человѣческой природы, въ актѣ его происхожденія.

В. Гумбольдтъ также различаетъ эти два состоянія языка, и это различіе, можетъ быть, нигдѣ до тѣхъ поръ не имѣло столько смысла и значенія. «Языкъ, какъ масса всего произведеннаго живую рѣчью», говоритъ онъ, «не одно и то же, что самая рѣчь эта въ устахъ народа», и въ слѣдъ за тѣмъ подробно входитъ въ это различіе, чтобы объяснить су-

§ 3. ПОЯТІЕ ОБЪ ОРГАНИЗМѢ ЯЗЫКА У БЕККЕРА.

Чтобы доказать органическій характеръ языка, Беккеръ, соответственно своему понятію объ организмѣ вообще, показываетъ: 1) необходимость происхожденія языка, 2) происхожденіе и развитіе его по средствомъ явленія идеи въ противоположностяхъ и 3) единство противоположностей въ языкѣ.

Эти признаки организма обозначены у Беккера уже въ самомъ опредѣленіи языка: въ поясненіе его онъ говоритъ: «Языкъ происходитъ съ внутренней необходимостью изъ органической жизни человѣка». Принимая выраженія въ собственномъ смыслѣ по обыкновенному словоупотребленію, надобно бы заключить, что Беккеръ разумѣетъ здѣсь «физиологическую необходимость, зависящую отъ того только, что органы рѣчи инстинктивно требуютъ свойственной имъ дѣятельности. Но Беккеръ какъ-будто имѣетъ въ виду нѣчто другое, продолжая въ видѣ развитія своего положенія: «Человѣкъ говоритъ потому, что мыслить». Эта прибавка доказываетъ однако только необходимость мышленія для языка; но не видно,

ЖУРНАЛЪ

МИНИСТЕРСТВА

НАРОДНАГО ПРОСВѢЩЕНІЯ.

ЧАСТЬ СХХ.

САНКТ-ПЕТЕРБУРГЪ.

ВЪ ТИПОГРАФІИ ЮСАФАТА ОТЪРЪЛОВА.
1863.

ПРЕДЛОЖЕНІЕ Г. АКАДЕМИКА БИЛЯРСКАГО О ПРИГЛАШЕНІИ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ РУССКОЙ СЛОВЕСНОСТИ КЪ СОСТАВЛЕНІЮ СЛОВАРЕЙ РУССКИХЪ ПИСАТЕЛЕЙ.

Въ засѣданіи II отдѣленія Императорской академіи наукъ, г-въ экстраординарный академикъ Билярскій читалъ записку о предполагаемомъ имъ изданіи Словаря къ сочиненіямъ Ломоносова, при чемъ представилъ образчикъ разбора первой строфы оды на взятіе Холмогоръ (стр. 125—137).

По поводу мысли, высказанной, въ этой запискѣ, г. Билярскій обратился къ министру народнаго просвѣщенія съ письмомъ, въ которомъ, между прочимъ, выражена мысль о томъ, чтобы вызвать преподавателей словесности къ участию въ составленіи словарей русскихъ писателей съ предложеніемъ г. Билярскимъ цѣлью. Это предложеніе г. Билярскаго было подвергнуто разсмотрѣнію ученаго комитета министерства, который, согласно съ мнѣніемъ члена своего г. Галахова, находитъ мысль г. Билярскаго о составленіи словарей русскихъ писателей заслуживающею полного вниманія, при чемъ, однако неудобнымъ пригласять къ участию въ этомъ трудѣ преподавателей словесности подвѣдомственныхъ министерству народнаго просвѣщенія учебныхъ заведеній.

Такое заключеніе ученаго комитета министерства было сообщено г. Билярскому, который, въ письмѣ на имя министра народнаго просвѣщенія, изъявилъ желаніе печатно возражать на отзывъ ученаго комитета.

Предложение г. академика Билярскаго о приглашении преподавателей русской словесности к составлению словарей русских писателей // Журн. М-ва нар. просвещения. — СПб., 1863. — Ч. 120, №12. — С. 641—644. 206/28

Будучи членом правління Петербурзької академії наук Петро Спиридонович подає проект створення словника російських письменників, обгрутовуючи свою пропозицію недостатньою кількістю матеріалів для викладання курсу історії російської мови в університетах. Проект академіка П. С. Білярського так і не був затверджений.

*Одеський період
наукової діяльності
Петра Спиридоновича Білярського
(1865-1867 рр.)*

У 1865 р. Петро Спиридонович переїздить до Одеси та очолює кафедру російської словесності у Новоросійському університеті.

1865-
1866

ОБОЗРѢНІЕ
ПРЕПОДАВАНІЯ НАУКЪ
ВЪ ИМПЕРАТОРСКОМЪ
НОВОРОССІЙСКОМЪ УНИВЕРСИТЕТѢ

за 18⁶⁵/₆₆ учебный годъ.

1. Ординарный профессоръ, протоіерей *М. К. Павловскій* преподаетъ студентамъ 1-го курса всѣхъ факультетовъ Догматическое Богословіе, по 3 часа въ недѣлю.
2. Ординарный профессоръ *И. Д. Соколовъ* преподаетъ, по 2 часа въ недѣлю, студентамъ 1-го курса Физико-математическаго факультета и разряда Алгебры.
3. Ординарный профессоръ *В. И. Латининъ* читаетъ студентамъ обоихъ разрядовъ Физико-математическаго факультета: 1-го курса, по 3 часа въ недѣлю, нѣкоторыя статьи общей Физики, — о свѣтѣ и теплотѣ; 2-го курса, по 1 часъ въ недѣлю, объ электричествѣ, гальванизмѣ, электромагнитизмѣ, и по 2 часа въ недѣлю преподаетъ Физическую Географію съ Метеорологіей.

41
57

1866
1867

ОБОЗРѢНІЕ
ПРЕПОДАВАНІЯ НАУКЪ
ВЪ ИМПЕРАТОРСКОМЪ
НОВОРОССІЙСКОМЪ УНИВЕРСИТЕТѢ

за 18⁶⁶/₆₇ учебный годъ.

1. Ординарный профессоръ, протоіерей *М. К. Павловскій* преподаетъ студентамъ православнаго исповѣданія I, II и III курсовъ, соединенно, нравственное богословіе по 2 часа въ недѣлю.

Въ Историко-филологическомъ факультетѣ.

2. Ординарный профессоръ *В. И. Григоровичъ* читаетъ студентамъ 1-го курса о народахъ, земляхъ и языкахъ славянскихъ, 2 часа въ недѣлю, студентамъ II курса грамматику древне-славянскаго языка вмѣстѣ съ историческимъ обзорніемъ успѣховъ славянскаго филологіи, 2 часа въ недѣлю, и 1 часъ посвящаетъ на чтеніе памятниковъ славянскихъ.

41
57

Обозрение преподавания наук в Императорском Новороссийском университете за 1865/1866 учеб. год. — Одесса, 1865. — 4 с. **41/57**

Обозрение преподавания наук в Императорском Новороссийском университете за 1866/1867 учеб. год. — Одесса, 1866. — 4 с. **41/57**

Згідно «Огляді викладання наук в імператорському Новоросійському університеті», в 1865/1866 навчальному році П. С. Білярський викладав студентам 1-го курсу історико-філологічного факультету Новоросійського університету історію російської словесності від початку писемності у Росії до XIII ст.; в 1866/1867 навчальному році студентам 2-го курсу історію давньоруської словесності студентам. Будучи вже тяжко хворим, професор П. Білярський все ж таки ознайомив своїх слухачів із пам'ятками середньовічної літератури, старовинними формами їх мови.

Материалы для биографии Ломоносова / сост. П. С. Билярский. – СПб. : в тип. Имп. акад. наук, 1865. – 820 с. *125-а/1348*

МАТЕРИАЛЫ
для
БИОГРАФИИ ЛОМОНОСОВА.

СОБРАНЫ ЭКСТРАОРДИНАРНЫМЪ АКАДЕМИКОМЪ

Билярскимъ.

САНКТПЕТЕРБУРГЪ.

ВЪ ТИПОГРАФИИ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМИИ НАУКЪ.

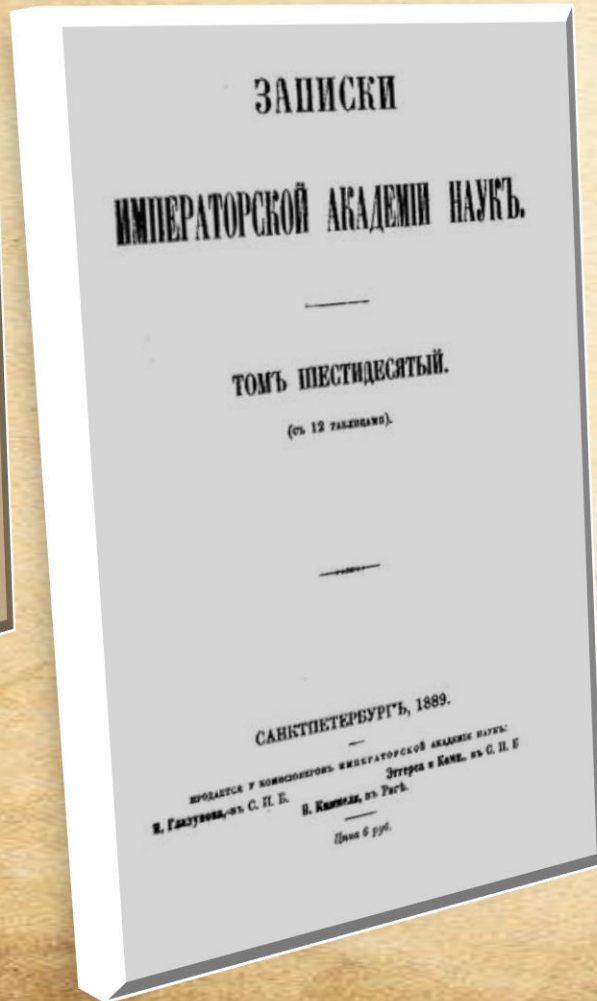
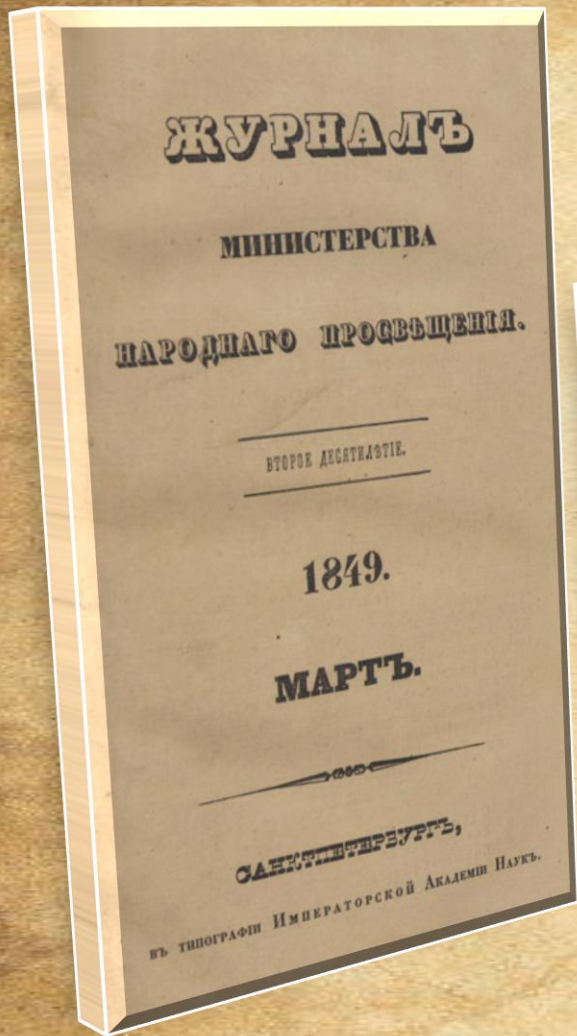
1865.

Найбільшою працею вченого цього періоду стало дослідження «Матеріали для біографії Ломоносова». Видання було присвячене 100-річчю від дня смерті основожника російської філології.

Основною метою, яку ставив перед собою Петро Спиридонович при підготовці роботи, стала спроба підготувати матеріал для критичного видання творів М. В. Ломоносова.

*Редакційна діяльність
Петра Спиридоновича
Білярського*

З 1855 р. – редактор неофіційної частини «Журнала Министерства народного просвещения».

З 1862 р. – редактор розділу російської мови та словесності «Записок Императорской Академии наук»

Перебуваючи на посаді редактора, П. С. Білярський розмістив на сторінках журналів ряд розлогих рецензій, переважно на книги, що стосувалися питань слов'янської філології та російської словесності.

*Публікації, присвячені
життю та діяльності
Петра Спиридоновича
Білярського*

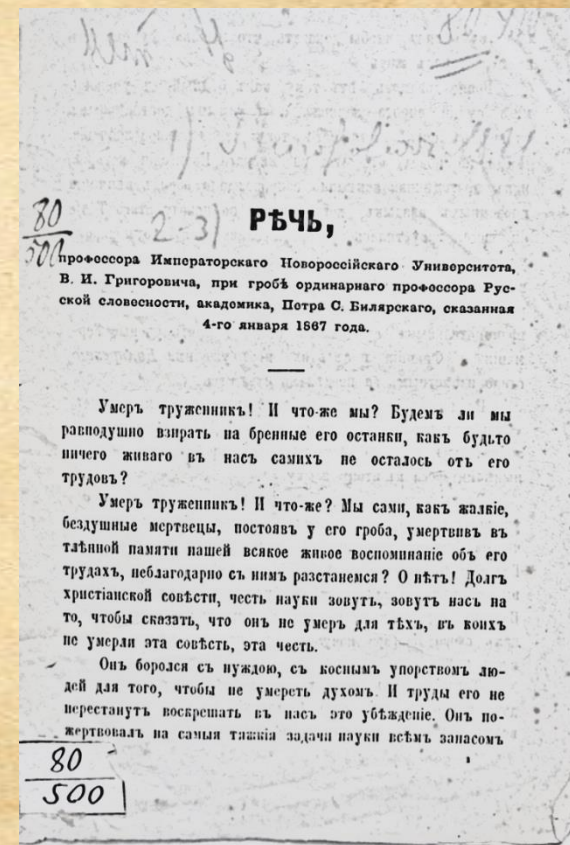

Петр Спиридонович Билярский : некролог // Журн. М-ва нар. просвещения. – СПб., 1867. – Ч. 133, №3. – С. 248–250. 206/28

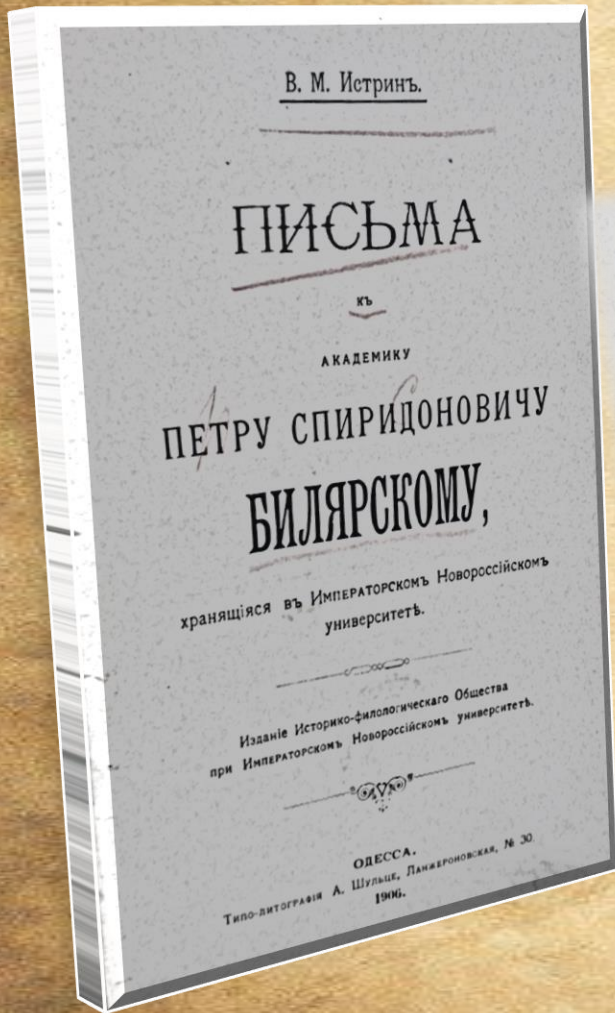
ПЕТРЪ СПИРИДОНОВИЧЪ БИЛЯРСКІЙ.
(Некрологъ).
2-го января скончался въ Одессѣ ординарный профессоръ Новороссійскаго университета Петръ Спиридоновичъ Билярскій, на 50-мъ году жизни. Русская, и въ особенности церковнославянская филологія понесли въ немъ весьма большую утрату. П. С. Билярскій былъ долгое время постояннымъ сотрудникомъ Журнала Министерства Народнаго Просвѣщенія, и потому мы считаемъ долгомъ занести на страницахъ этого журнала краткое извѣстіе о жизни и трудахъ покойнаго, не сомнѣваясь, что II Отдѣленіе Академіи Наукъ почтитъ память своего бывшаго сочлена подробнымъ извѣстіемъ о его жизни и возложитъ на учениковъ трудъ его.
Первоначальное образованіе Билярскій получилъ въ Казанской духовной семинаріи, а затѣмъ поступилъ въ Московскую духовную семинарію, гдѣ окончилъ курсъ со степенью кандидата въ 1840 году и въ томъ же году былъ уволенъ изъ духовнаго званія. По прибытіи въ Петербургъ, онъ былъ опредѣленъ въ 1844 году на службу въ числѣ младшихъ чиновниковъ комитета правленія Академіи Наукъ и съ этого времени началъ заниматься по Журналу Министерства

Григорович В. И. Речь профессора Новороссийского университета В. И. Григоровича, при гробе ординарного профессора русской словесности, академика Петра Спиридоновича Билярского, сказанная 4-го января 1867 года / В. И. Григорович. – Б. м, б. г. – 8 с. 80/500

2 січня 1867 р. на похороні професора Новоросійського університету Петра Спиридоновича Білярського в університетській церкві виступив з промовою В. І. Григорович. Який відзначив, що Петро Спиридонович посів почесне місце серед європейських вчених. Було підкреслено значення його наукових праць для розвитку вітчизняного мовознавства, зокрема – пробудження загальної уваги до старослов'янської мови.

Истрин В. М. Письма к академику Петру Спиридоновичу Билярскому, хранящиеся в имп. Новороссийском университете / В. М. Истрин ; Ист-филол. о-во при Новорос. ун-те. — Одесса : типо-лит. А. Шульца, 1906. — 318 ч. 29/613

Милостивый Государь,
Павель Спиридоновичъ! 10

Сегодня отправляю въ штабъ вторую половину своей Хри-
стоматіи (XVI и XVII вв. и Прилож. 1-е, Памятники народной
словесности XVIII в.); самъ же явлюсь къ Вамъ въ Петер-
бургъ, вѣроятно, въ концѣ 3-й недѣли поста. Убѣдительно
прошу Васъ до того времени, хотя пересмотрѣть эту вторую
половину, для того, чтобы на совѣщаніяхъ могло быть состав-
лено по возможности полное понятіе о моихъ работахъ. 15

Эта вторая половина вышла такъ объемиста,
приложенія и словарь съ указателемъ отошли
переплетъ. Думаю, что этотъ хвостъ моей Хри-
стоматіи не ранѣе первыхъ чиселъ Мая.

До пріятнаго свиданія!
Съ искреннимъ уваженіемъ честь имѣю
государь, преданный Вамъ **Ф. Булаевъ.**
1856 г. Марта 6 дня.
Москва.

Булличъ.
Милостивый Государь
Петръ Спиридоновичъ!

Сейчасъ былъ у меня Н. И. Ильминскій и передалъ
Ваше желаніе имѣть мою брошюру по поводу Ломоносовскаго
юбилея. Простите меня, что я не послалъ Вамъ ея прежде. Мое на-
мереніе все откладывалось съ дня на день за разными хлопотами,
а я обязанъ былъ Вамъ послать. Спѣшу исполнить эту обяза-
ность и вмѣстѣ съ тѣмъ прошу Васъ покорнѣе передать
одинъ экземпляръ В. И. Григоровичу. Что касается до двухъ
рублей, посланныхъ Вами напрасно и полученныхъ Ильмин-
скимъ, то по его согласію они пошлѣ въ 5 листовъ подписки для
сборанія суммы на сооруженіе надгробнаго памятника Восто-
кову. Извините, что мы такъ распорядились Вашою собствен-
ною. 15

Примите увѣреніе въ совершенномъ уваженіи и преданно-
сти, съ которыми имѣю честь быть, Милостивый Государь, Вашъ
Покорнѣйшій слуга **Н. Буличъ.**

22 февраля 1866 г.
Кавказъ.
20

Плетневъ.

Милостивый Государь

Петръ Спиридоновичъ!

Въ дополненіе къ моему письму относительно печатанія
статьи Академика П. И. Срезневскаго «о частяхъ предложенія»,
имѣю честь покорнѣе просить Васъ представить ее въ за- 5
сѣданіе Второго Отдѣленія.

Такъ какъ при первомъ ея чтеніи я, по причинѣ болѣзни,
не присутствовалъ, то прошу Васъ, по возможности, 10
ранѣе выслушать замѣ-
чанія Второго Отдѣленія.
Съ почтеніемъ моему и пре-

ЗАПИСКИ
ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМИИ НАУКЪ.

ТОМЪ ТРИНАДЦАТЫЙ.

13
1368
САНКТ-ПЕТЕРБУРГЪ, 1868.

ПРОДАЕТСЯ У КОМПЬЮСИОНЕРОВЪ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМИИ НАУКЪ:
А. Бутурова, въ С. П. Б. Штерра и Кош., въ С. П. Б.
И. Галунова, въ С. П. Б. Шендлерова, въ С. П. Б.
Н. А. Исакова, въ С. П. Б. Заведенкина и Кош., въ Троицкѣ.

ОТЧЕТЪ
ПО ОТДѢЛЕНІЮ РУССКАГО ЯЗЫКА И СЛОВЕСНОСТИ,
ЗА 1867 ГОДЪ.

ЧИТАННЫЙ ВЪ ПУБЛИЧНОМЪ СОБРАНІИ 29 ДЕКАБРЯ ОРДИНАРНЫМЪ АКАДЕМИКОМЪ
А. В. НИКИТЕНКО.

Дѣятельность Отдѣленія выражается въ трудахъ его членовъ, обсуживаемыхъ въ обычныхъ засѣданіяхъ его. Произведенія стороннихъ лицъ, предлагаемыя на судъ Отдѣленія, подвергаются также предварительно специальному разсмотрѣнію одного изъ членовъ, отчетъ коего и служить основаніемъ для окончательнаго о нихъ вывода въ академическомъ собраніи. Вотъ почему, имѣя честь представить благосклонному вниманію вашему, гг., обзорніе занятій Отдѣленія за истекающей годъ, я приношу вамъ, гг., мою благодарность за то, что сдѣлано каждымъ изъ нашихъ со-

Ординарный Академикъ И. И. Срезневскій продолжалъ заниматься разработкою и объясненіемъ памятниковъ Славянскаго и Русскаго языковъ и литературы. Какъ часть этихъ трудовъ читалъ въ засѣданіяхъ Отдѣленія начало своихъ изслѣдованій о нарѣчіяхъ старо-Славянскаго языка по древнѣйшимъ рукописямъ. Между прочимъ, онъ обратилъ вниманіе на тѣ изъ нихъ, гдѣ писаны юсовымъ письмомъ, и въ представленномъ отчетѣ указалъ на данныя, заставляющія думать, что онъ, г. хн.

Отчет по отделению русского языка и словесности за 1867 г., читанный в публичном собрании 20 декабря ординарным академиком А. В. Никитенко // Зап. Имп. акад. наук. – СПб., 1868. – С. 65–102. – Краткие данные о жизни и научной деятельности П. С. Билярского, с. 77–81. 217/1135

ОБЩИЙ СПИСОКЪ
ЧЛЕНОВЪ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМИИ НАУКЪ, СО ДВѢЯ
ОСНОВАНІЯ.

Составилъ В. Н. Шениотъ,
Архивариусъ Конференціи Академіи.

Сокращеніе: О. Акад. — Ординарный Академикъ. — Э. Акад. — Экстраординарный Академикъ. Ад. — Адъюнктъ. — Проф. — Профессоръ. — Членъ-Корр. — Членъ-Корреспондентъ. — Почети. Членъ — Почетный Членъ.

I. Президенты.

- 1725—1733. Блюментростъ (Blumentrost), Лаурентій Лаурентиновичъ. Род. въ Москвѣ, 29 октября 1692. † въ С. Петербургѣ, 27 марта 1755.
- 1733, 18 июля — 17337. Кейзерлингъ (Kaiserlingk, Hermann Karl), баронъ, внучадствіи графъ, выбылъ въ 1733. Род. въ 1696 (1695?) † 30 сентября 1764.
- 1734, сентября 18 — 1740. Корфъ (Korff), баронъ Іоганнъ-Альбертъ, главный командиръ Академіи. Род. въ Курляндіи, на мызѣ Ренгенгофъ, 30 ноября 1697. † въ Коусингагенѣ, 7 апрѣля 1766.
- 1740, апрѣля 24 — 1741, апрѣля 15. Бревернъ (Brevern), Карлъ фонъ—. Род. 22 октября 1704. † 21 января 1744.
- 1746 — 1798. Разумовскій, графъ Кирилл Григорьевичъ. Род. 29 марта 1728. † 21 января 1803.
- 1789, апрѣля 19 — 1803. Николай, баронъ Андрей Львовичъ (Nikolaj, Ваггопъ Heinrich Ludwig). Род. въ Страсбургѣ, 29 декабря 1737. † въ Монрепо, близъ Выборга, 18 ноября 1820.
- 1803, февраля 23 — 1810. Новосильцовъ, графъ Николай Николаевичъ. Род. 1762 г. † въ С. Петербургѣ, 8 апрѣля 1838. (Почети. Членъ 1801.)

ЗАПИСКИ

ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМИИ НАУКЪ.

ТОМЪ ДВАДЦАТЬ ВТОРОЙ.

САНКТ-ПЕТЕРБУРГЪ, 1873.

ПРОДАЕТСЯ У КОМПЬЮСИОНЕРОВЪ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМИИ НАУКЪ:
А. Бутурова, въ С. П. Б. Штерра и Кош., въ С. П. Б.
И. Галунова, въ С. П. Б. Шендлерова, въ С. П. Б.
Н. А. Исакова, въ С. П. Б. Шендлерова и Кош., въ Троицкѣ.
А. А. Черкасова, въ С. П. Б. А. Е. Кедровскаго, въ Одессѣ.

Общий список членов Академии наук со дня основания / сост. В. Н. Шениот // Зап. Имп. акад. наук. – СПб., 1873. – Т. 22. – С. 385–391. – Краткие сведения о П. С. Билярском, с. 307. 217/1135

РУССКІЙ
БІОГРАФИЧЕСКІЙ СЛОВАРЬ.

ИЗДАНИЕ ТРЕТЬЕ
СПРАВКА ВИДАТЬ

Вотамуръ — Виксторъ.

Изданъ подъ наблюдениемъ председателя Императорскаго
Русскаго Историческаго Общества А. А. Полоцова.

СПЕТЕРБУРГЪ.
Типографія Главнаго Училища Ученнаго Монаха, № 40.
1908.

С. А. ВЕНГЕРОВЪ
КРИТИКО-БІОГРАФИЧЕСКІЙ
СЛОВАРЬ
РУССКИХЪ ПИСАТЕЛЕЙ И УЧЕНЫХЪ

(ОТЪ НАЧАЛА РУССКОЙ ОБРАЗОВАНОСТИ ДО НАШИХЪ ДНЕЙ).

Томъ III.

Бенни — Боборыкина.

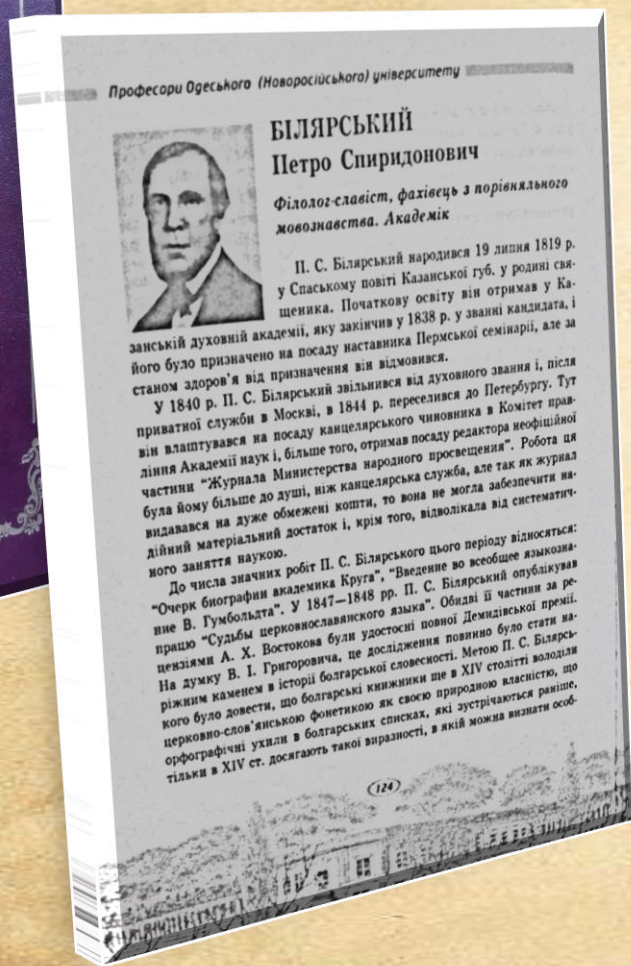
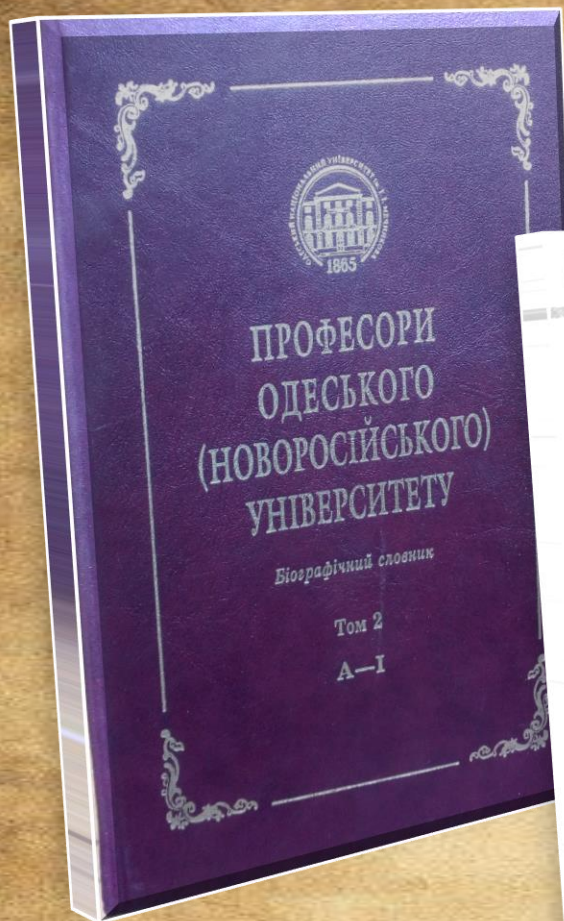
СПЕТЕРБУРГЪ
Типографія И. А. Ефрона, Прочный пер., № 12902.

...приня своего въ исполненіе не привелъ.
* Билярскій, Петръ Спиридоновичъ, филологъ †). Родился въ 1819 г., первоначальное образованіе получилъ въ казанской духовной семинаріи, затѣмъ перешелъ въ московскую духовную академію, гдѣ и окончилъ курсъ въ 1838 г. со степенью кандидата; въ 1840 г. былъ уволенъ отъ духовнаго званія для опредѣленія къ гражданскимъ дѣламъ и переѣхалъ въ Петербургъ. Здѣсь онъ только въ 1844 г. получилъ дѣламъ и переѣхалъ въ Петербургъ. Здѣсь мѣсто канцелярскаго чиновника перваго разряда, на которомъ оставался до 1850 г., когда перешелъ въ Правительствующій Сенатъ на должность прото-

Яковлев В. Билярский Петр Спиридонович / В. Яковлев // Венгеров С. А. Критико-биографический словарь русских писателей и ученых : от начала русской образованности до наших дней / С. А. Венгеров. — СПб. : типо-лит. И. А. Ефрона, 1892. — Т. 3. — С. 289–295. 29/251

Бороздин А. Билярский Петр Спиридонович / А. Бороздин // Русский биографический словарь. — СПб. : тип. Глав. упр. уделов, 1908. — Т. 3. — С. 40–41. 75/761

Білярський Петро Спиридонович // Професори Одеського (Новоросійського) університету : біогр. слов. / упоряд. та бібліогр. ред.: В. П. Пружина, В. В. Самодурова ; Одес.нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Вид. 2-ге, допов. – Одеса : Астропринт, 2005. – Т. 2 : А-І. – С. 124–127. *15/10452*